
Wat moet u echt weten over het Ontwerp Bestemmingsplan Klooster Sint Agnetenberg?

De gemeenteraad moet beslissen over een nieuw bestemmingsplan voor het voormalige klooster Sint Agnetenberg te Sittard. Dat is een prima plan, echter met uitzondering van de bestemmingswijziging van de Rijksmonumentale kloosterkapel tot woning.

Volgens het plan wordt de kloosterkapel een privéwoning voor één enkel huishouden. Door de bestemmingswijziging creëert de gemeente dus een – nu nog niet bestaand – belang voor de eigenaar. De eigenaar moet en zal dan gaan wonen in de kloosterkapel. En alles moet daarvoor wijken. De gemeente wil de eigenaar immers het recht geven om in de kloosterkapel te gaan wonen.

Het gevolg zal zijn:

- (i) dat het complete interieur verdwijnt, omdat de kapel compleet wordt gestript;
- (ii) dat de kapel nooit meer door publiek bezocht kan worden; en
- (iii) dat de buitengevel onherstelbaar wordt aangetast.

Een woonbestemming is dus zeer schadelijk voor de aanwezige monumentale waarden. Wanneer dit gebeurt, zal een uniek Rijksmonument voorgoed worden verminkt.

Bron: website "Kerkgebouwen in Limburg"

Het laat-barokke interieur is helemaal origineel en gaaf. Het kostbare interieur heeft de Franse bezetting (1794-1815) ongeschonden doorstaan. Daarmee is dit interieur werkelijk uniek in Nederland, zeker vanwege de verwantschap met de nabij gelegen barokke St. Michielskerk op de Markt. In Sittard-Geleen is zowel van paters dominicanen als van zusters dominicanessen een kerkinterieur van vóór de Franse Tijd bewaard gebleven. Dit vindt men nergens anders in Nederland!

Daarom mag het plan niet vergeleken worden met Boekhandel Dominicanen of het Kruisherenhotel te Maastricht. In deze kerken was het oorspronkelijke interieur allang verdwenen.

Het interieur van de kloosterkapel in het Sittardse centrum is door de eeuwen heen ongeschonden bewaard gebleven. **Dat willen we toch niet zomaar kapot laten maken?** Het uiterst zeldzame interieur van de kloosterkapel moet koste wat het kost behouden blijven en verdient daarom maximale bescherming. Wanneer dit nu niet gebeurt, zullen toekomstige generaties ons deze historische blunder nooit vergeven!

De kloosterkapel is een parel die gezien mag worden. Het kostbare interieur heeft een hoge belevingswaarde. Daar moeten we heel trots en zuinig op zijn! Zorg daarom voor een publieke bestemming, zodat de inwoners en bezoekers van onze stad de kapel kunnen bewonderen. Met de huidige (maatschappelijke) bestemming kan dat.

Wanneer de kapel een woonbestemming krijgt – en dat dan slechts voor één huishouden – dan weten we zeker dat nooit meer iemand deze prachtige kapel nog te zien krijgt.

De inwoners van onze gemeente verdienen beter! En wanneer onze stad met al zijn hotels wat te bieden wil hebben aan toeristen, zorg dan dat de kapel een openbaar karakter krijgt. Sittard is aantrekkelijk, juist vanwege de monumenten. Zorg daarom dat de monumenten in onze stad zichtbaar zijn en bezocht kunnen worden. Wanneer de kloosterkapel van Sint Agnetenberg weer toegankelijk wordt voor publiek, mag van heinde en verre een grote belangstelling voor deze zeldzame interieurs worden verwacht.

Er spelen dus niet alleen cultuurhistorische, maar ook economische belangen. Deze belangen zijn veel belangrijker dan het privé-belang van één persoon, die nu de toevallige eigenaar is.

Bron: Rijksdienst voor de Monumentenzorg

De zijgevel uit de 17de eeuw, zichtbaar vanaf de Agnetenwal (onderdeel van de stadsomwalling), is op dit moment ongeschonden. Deze verdient maximale bescherming door aanwijzing als “historisch waardevolle gevelwand”. Dat is “een bijzonder beschermwaardige gevelwand met een relatief hoge leeftijd en met een bijzondere samenhang, schoonheid en/of

cultuurhistorische waarde". Dat gebeurt echter niet, waarschijnlijk omdat de eigenaar grote doorbraken/gaten wil maken in de nu nog gave gevelwand.

In plaats daarvan beschermt het plan wel een gevelwand uit 1965. De gevel uit de jaren 60 is volstrekt niet interessant. Waarom wordt deze gevel dan wel beschermd en wordt een puntgave gevel uit de 17de eeuw aan zijn lot overgelaten? Dat is toch krom?

Het bestemmingsplan biedt geen maatwerk. Het is een simpele standaard-tekst, snel uit een bureaulade gegrist. Iedere concretisering of verbijzondering ontbreekt. De tekst beperkt zich tot algemeenheden en platitudes. Een dergelijke behandeling mag men verwachten bij een nieuwbouwwijk, niet bij dit Rijksmonument met een zeer waardevol interieur. Dan is echt maatwerk geboden. Het plan bevat echter geen enkele bepaling die het interieur van de kloosterkapel beschermt. Op geen enkele wijze wordt rekening gehouden met de bijzonder hoge cultuurhistorische waarden van de kloosterkapel. Het ensemble als geheel en de ruimtelijke belevingswaarde daarvan zijn niet beschermd. En juist deze zijn in de kloosterkapel toonaangevend. Extra bescherming in het bestemmingsplan is dus noodzakelijk.

De gemeente heeft geen goede redenen voor een bestemmingswijziging. Er is geen enkel onderzoek gedaan waaruit blijkt dat een bestemmingswijziging nodig zou zijn. De gemeente heeft nooit de mogelijkheden tot herontwikkeling onderzocht. De gemeente heeft geen enkele poging gedaan om de ruimtelijke beleving van het interieur voor een breed publiek te behouden. Dat getuigt van gemakzucht. Zo ga je niet om met ons monumentale erfgoed! Een verbouwing tot privéwoning is in elk geval de slechtst denkbare oplossing.

De gemeenteraad kan tijd geven door de kapel uit het bestemmingsplan te halen. Dan kan alsnog gezocht worden naar een invulling, die recht doet aan de kapel en haar interieur. Huisvesting van b.v. het Toon Hermans museum, een museum voor religieuze kunst of andere openbare bestemmingen kunnen dan worden onderzocht op hun haalbaarheid. Geef ons een kans om te doen wat tot op heden is verzuimd.

De Stichting Jacob Kritzraedt, de Vereniging Sittards Verleden, de Federatie Historie Sittard-Geleen-Born, de Erfgoedvereniging Heemschut, hun achterbannen en vele anderen die van onze stad houden, roepen de fracties in de gemeenteraad op hun verantwoordelijkheid te nemen: stop deze geplande vernietiging van dit belangrijke monument. Voorkom deze kaalslag!

De kloosterkapel mag dus geen woonbestemming voor de eigenaar krijgen, maar een zodanig brede bestemming dat de monumentale waarden van zowel het exterieur als van het interieur behouden blijven én ook toegankelijk voor het publiek.

Ook willen we een veel betere bescherming van de ruimtelijke belevingswaarde en van de ensemble-waarde van het waardevolle en uiterst zeldzame interieur van de kloosterkapel. Wanneer dat niet gebeurt, dreigt onherstelbare aantasting. In Sittard is al genoeg gesloopt.

De gemeenteraad moet het ontwerp-bestemmingsplan m.b.t. de kloosterkapel afwijzen. Haal de kloosterkapel uit het bestemmingsplan. Dat is de enige mogelijkheid om het voorliggende bestemmingsplan snel en effectief vastgesteld te krijgen. Wanneer de kloosterkapel uit het bestemmingsplan wordt gehaald, hoeft de wettelijke procedure niet opnieuw te worden

doorlopen, zodat de rest van het plan gewoon kan doorgaan en geen vertraging oploopt. Dat recht heeft de gemeenteraad gewoon. De rest van het plan is namelijk wel prima en moet vooral doorgaan. Wanneer de gemeenteraad instemt met het volledige plan, dreigt grote vertraging vanwege alle juridische procedures. Daar zit toch niemand op te wachten?

Voor de juridische onderbouwing verwijzen wij graag naar onze uitgebreide zienswijze en naar de handzame samenvatting die wij daarvan hebben gemaakt. Deze hebben wij al eerder toegezonden. Bent u deze kwijt? Mail ons (secretariaat@stichtingjacobkritzraedt.nl) en wij sturen deze opnieuw.

De Nota van zienswijzen is volstrekt beneden de maat. De samenvatting van de zienswijzen is onvolledig en daardoor misleidend. De “gemeentelijke reactie” reageert uitsluitend op de eigen – onjuiste – samenvatting van de zienswijzen. Daardoor blijft onze werkelijke zienswijze grotendeels onbeantwoord. Wij roepen de raadsleden daarom op zich niet te laten leiden door de Nota van zienswijzen. Bovendien is er geen advies gevraagd aan de ARK, iets wat eigenlijk vanzelfsprekend moet zijn bij een zo belangrijke beslissing omtrent een Rijksmonument. Verder moet worden opgemerkt dat pas **één dag** voor de publicatie in de Staatscourant het plan tot bestemmingsplanwijziging publiek is gemaakt. Daardoor is van enig overleg vooraf geen sprake geweest en kunnen we helaas niet anders dan juridisch reageren.

De gemeentelijke reactie in de Nota van zienswijzen geeft blijk van desinteresse in het unieke Rijksmonument. De opsteller is slecht geïnformeerd over de feitelijke situatie en probeert dat te compenseren met allerlei algemeenheden en onjuiste aannames. Ook valt op dat de opsteller graag verwijst naar het thans geldende bestemmingsplan “Centrum-Sittard” om vooral maar niets te regelen. Dat is natuurlijk een echte drogreden. Er is geen enkele reden om de ontoereikende bescherming van het huidige plan te kopiëren naar het nieuwe plan, zeker wanneer men intussen wel de desastreuze woonbestemming wil toestaan. Het wordt dus tijd dat eindelijk eens echte aandacht aan dit kostbare Rijksmonument wordt besteed. Er moet maatwerk worden geleverd in plaats van het nu voorliggende plan. We doen dan ook een dringend beroep op de gemeenteraad van Sittard-Geleen om verantwoordelijkheid te nemen en ervoor te zorgen dat er geen onomkeerbaar besluit wordt genomen.

*Stichting Jacob Kritzraedt
Vereniging Sittards Verleden
Federatie Historie Sittard-Geleen-Born*

